

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS 2011 – 2013 METŲ VEIKLOS PLANAS

Biudžetiniai metai	2011–tieji m.
-------------------------------	----------------------

Asignavimų valdytojas	Šiaulių miesto savivaldybės administracija	Kodas	188771865
------------------------------	--	--------------	-----------

Situacijos analizė

Išorės aplinkos analizė

POLITINIAI IR TEISINIAI VEIKSNIAI

Lietuva siekia tapti aktyvia, matoma pasaulyje ir įtakinga regione valstybe, kuri siekia užtikrinti sklandų Europos Sąjungos reikalų koordinavimą Lietuvoje, garantuojantį veiksmingą nacionalinių interesų įgyvendinimą¹, toliau orientuojasi į ekonomikos augimą ir šalies konkurencingumo didinimą, darnios ir žinių visuomenės, palankios investicijoms aplinkos kūrimą.

Vienas iš pagrindinių Lietuvos strateginių dokumentų – Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa. 2008 m. buvo parengta ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1047 patvirtinta nauja Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008–2010 metų programa (Žin., 2008, Nr. 124-4718), buvo numatyta įgyvendinti iki 2010 m. Sutariama, kad ES mastu jos tikslai nebuvo pasiekti.

2010 m. ES paskelbė naują strategiją: “2020 m. Europa - pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija”. Naujoje strategijoje daugiausia dėmesio skiriama pagrindinėms sritims, kuriose reikia imtis veiksmų: žinių ir inovacijų, tvaresnės ekonomikos, didelio užimtumo ir socialinės aprėpties.² Pagrindiniai šios strategijos tikslai – bendri siekiai:

- siekti padidinti 20–64 metų amžiaus moterų ir vyrų užimtumo lygį iki 75 proc.;
- pagerinti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros (toliau – MTTP) sąlygas, pasiekti tikslą investuoti 3 proc. BVP į MTTP;
- 20 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu; siekti, kad galutinio energijos suvartojimo atžvilgiu energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis būtų padidinta iki 20 proc.; ir 20 proc. padidinti energijos vartojimo efektyvumą;
- pagerinti švietimo lygį, visų pirma siekiant sumažinti mokyklos nebaigusių asmenų dalį ir padidinant aukštąjį ar lygiavertį išsilavinimą turinčių asmenų dalį;
- remti socialinę aprėptį, visų pirma mažinant skurdą.

Atsižvelgdamos į šiuos pagrindinius tikslus ES valstybės narės nustatys savo nacionalinius tikslus. Jos parengs nacionalines reformų programas, kuriose išsamiai išdėstys veiksmus, kurių jos

¹ LR Seimo rezoliucija dėl Lietuvos Respublikos užsienio politikos kryptų
http://www.urm.lt/popup2.php?item_id=156

² http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm

imsis naujai strategijai įgyvendinti, daugiausia dėmesio skirdamos nacionaliniams tikslams pasiekti reikalingiems veiksams ir kliūčių, stabdančių ekonomikos augimą nacionaliniu lygiu, panaikinimo priemonėms.

Lietuvos ilgalaikių strateginių tikslų įgyvendinimui padeda skiriama Europos Sąjungos struktūrinė parama.

Siekdama išlaikyti ES atvirumą kaimynams ir išsipareigojimus narystės perspektyvą turinčioms šalims, Lietuva nuosekliai rėmė tolesnę ES plėtrą, prisidėjo prie Europos Sąjungos pozicijų formavimo aktualiausiais ES plėtros klausimais ir aktyviai dalyvavo ES plėtrai pritariančių ES valstybių narių koalicijose.

Valstybės valdymas ir savivalda buvo modernizuojama panaudojant informacines technologijas. Žinių visuomenė plėtojama tobulinant valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbą, patį viešojo administravimo procesą, plėtojant vietos savivaldą, didinant valstybės tarnybos administracinius gebėjimus ir skatinant gyventojus aktyviai dalyvauti tvarkant viešuosius reikalus.

Pastaraisiais metais ypatingai didelis dėmesys buvo skirtas energetiniam saugumui didinti: nenutrūkstanto energetinių išteklių tiekimo ir energetikos jungčių projektų įgyvendinimo, Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Ignalinos AE) veiklos, naujos atominės elektrinės, atsinaujinančios ir alternatyvios energetikos klausimams. Skatinant kurti integruotą ES energetikos rinką, visuose formatuose nuosekliai kelta Lietuvos energetinės izoliacijos problema bei siekta solidarios ES energetikos politikos.

Transporto srityje, pastaraisiais metais buvo toliau siekiama įgyvendinti pagrindinį strateginį transporto sektoriaus tikslą – sukurti modernų, subalansuotą, saugų, draugišką aplinkai infrastruktūros tinklą, kuris efektyviai tenkintų verslo ir gyventojų poreikius. Transporto tinklai yra Europos bendrosios rinkos arterijos, rinkų konkurencingumo varomoji jėga.

2010 m. pavasarį Seime buvo balsuojama dėl Konstitucijos pataisos įteisinančios tiesioginius mero rinkimus, tačiau ši pataisa nesurinko pakankamos daugumos.

2009 m. pradėta įgyvendinti apskričių reforma, kurios tikslas – panaikinti besidubliuojančias funkcijas bei tarpinių centrinių valdžios lygmenį. Nuo 2010 m. liepos 1 d., panaikinus apskričių viršininkų pareigybes ir apskričių viršininkų administracijas, dalis funkcijų buvo deleguotos ministerijoms, o dalį perėmė savivaldybės.

Savivaldybės veiklą įtakoja šie dokumentai:

Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 patvirtinta Valstybės ilgalaikės raidos strategija.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. 1270 patvirtinta Nacionalinė Lisabonos strategijos įgyvendinimo programa.

Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 patvirtinta Valstybės ilgalaikės raidos strategija, Lietuvos ūkio (ekonomikos) plėtros iki 2015 metų ilgalaikė strategija.

2002 m. gruodžio 3 d. pasirašytas Nacionalinis susitarimas, siekiant ekonominės ir socialinės pažangos.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 patvirtinta Nacionalinė darnaus vystymosi strategija (iki 2020 m.) (pakeista 2009 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1247).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 163 patvirtinta Lietuvos inovacijų 2010–2020 metų strategija.

EKONOMINIAI VEIKSNIAI

Šalies makroekonominiai rodikliai

Remiantis statistiniais duomenimis, 2010 metais ekonomika pasiekė lūžio tašką ir pradėjo atsigauti. Nors šalies ūkyje matyti stabilizavimosi ženklų, statistinių duomenų rodomas ekonomikos atsigavimas kol kas vertintinas atsargiai. Lietuvos metinis BVP pokytis 2010 m. antrąjį ketvirtį buvo

teigiamas pirmą kartą po 1,5 metų pertraukos. Kaip ir buvo spėjama, ūkio smuktelėjimas per pirmąjį šių metų ketvirtį, susijęs su Iganalinos atominės elektrinės uždarymo neigiamu poveikiu, buvo trumpalaikis. Antrąjį ketvirtį, palyginti su pirmuoju, Lietuvos BVP padidėjo beveik 3 proc. ir patvirtino tvaresnio atsigavimo požymius. Privačiojo vartojimo išlaidos žemiausią tašką pasiekė 2009 m. pabaigoje. Apie palankesnes tendencijas sprendžiama ir iš antrąjį ketvirtį toliau pamažu gerėjusios mažmeninės prekybos. Tačiau prognozuojama, kad privačiojo vartojimo kilimas bus gana lėtas: jį stabdys aukštas nedarbo lygis, pamažu kylantis darbo užmokestis ir padidėjęs vartotojų taupymas. Numatoma, kad gyventojų išlaidos 2011 m. pabaigoje pakils tik iki 2005 m. antrosios pusės lygio. Atsigaunantis privatus vartojimas skatins importo augimą. 2010 m. pirmąjį ketvirtį importas jau buvo didesnis nei prieš metus, o antrojo ketvirčio duomenys rodo tolesnį jo didėjimą.

Nedarbas išlieka viena iš aktualiausių ekonominių problemų. 2010 m. Lietuvoje prognozuojamas nedarbo lygis 17,9 proc. Prognozuojama, kad atsigaunant ekonomikai nedarbas mažės lėtai. Tai susiję su darbo rinkos inercija ir su darbo jėgos pasiskirstymu pagal sektorius ekonominio pakilimo laikotarpiu: tuo metu ūkis buvo orientuotas į vidaus paklausos poreikius tenkinantį sektorių – statybos, nekilnojamojo turto veiklas, - o tai negali užtikrinti ilgalaikio kilimo. 2010 metais šoktelėjo maisto kainos, o rinkos paslaugų ir pramoninių prekių kainos beveik nebekrito. Iš to matyti, kad iš esmės išnyko kainas mažinantis vidaus paklausos spaudimas. Atsigaunant privačiam vartojimui, šios kainos, labiausiai priklausančios nuo vidaus paklausos kaitos, nebeturėtų smarkiau mažėti. Pagrindiniai makroekonominiai rodikliai pateikti 1-oje lentelėje.

1 lentelė

Prognozuojami pagrindiniai makroekonomikos rodikliai

Rodiklis	2009	2010	2011	2012	2013
BVP augimas / Realus BVP augimas, %	-14,8	1,6	2,8	1,2	2,4
Suderinto vartojimo prekių ir paslaugų kainų indekso pokytis (vidutinis metinis), %	4,2	1,1	1,8	2,5	2,5
Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, Lt	2056,0	1967,7	2003,3	2053,7	2146,5
Vidutinis metinis nedarbo lygis, % (darbo jėgos tyrimo duomenimis)	13,7	17,9	16,2	14,4	12,3
Prekių ir paslaugų balansas, proc. BVP	- 1,1	0,4	-0,6	-1,3	-2,9
Vartojimo augimas, %	-13,3	- 6,0	2,1	1,8	3,8
Bendrojo kapitalo formavimo augimas, %	- 39,1	- 10,0	19,0	2	5,0
BVP augimas to meto kainomis, %	-17,2	4,0	3,2	3,0	5,5

*Duomenų šaltinis: Lietuvos ekonominių rodiklių projekcijos 2010–2012 metams, <http://www.finmin.lt/>, 2010-12

Socialiniai veiksniai

Aktualiausios šiandienos problemos būdingos ne tik Lietuvai, bet ir visai Europai yra gyventojų senėjimas ir jaunimo emigracija, ko pasekoje gyventojų skaičius mažėja, o pati visuomenė sensta.

Statistikos departamento duomenimis, 2010 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 3329,0 tūkst. gyventojų, t.y. 20,9 tūkst. mažiau negu 2009 m. pradžioje, dėl natūralios kaitos gyventojų sumažėjo 5383.

Gyventojų amžiaus struktūros pokyčiai kelia naujas socialines problemas, auga naujų socialinių paslaugų teikimo poreikis. Vykdamas socialinių paslaugų teikimo reformą, kurios metu numatoma reorganizuoti stacionarias valstybines globos įstaigas (2009 metais vaikų skaičius globos įstaigose sudarė beveik 9 tūkst. vaikų, senelių globos namuose – apie 5,0 tūkst., neįgalųjų gyventojų globos įstaigose – apie 5,2 tūkst.), stiprinti paslaugų tinklą neįgaliesiems, paramos šeimai sistemą, aktuali Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros programa. Programos tikslas – plėtoti socialinių paslaugų tinklą bendruomenėse, steigiant įstaigas, skirtas labiausiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms. Gyventojų sveikatos sutrikimai, jų padėtis darbo rinkoje bei žemas pragyvenimo lygis, lengvatos, sąlygoja neįgalųjų skaičiaus augimą šalyje. Siekiant paslaugas priartinti prie vartotojų aprūpinant gyventojus techninės pagalbos priemonėmis, yra steigiami Techninės pagalbos neįgaliesiems centro skyriai. Siekiant gerinti neįgalųjų socialinę integraciją, plėtoti neįgalųjų reabilitaciją ir ugdymą, aplinkos prieinamumą, užimtumą, jų medicininių, socialinių ir techninių aptarnavimą jiems teikiamos profesinės reabilitacijos paslaugos, vykdomos „Nacionalinės žmonių su negalia socialinės integracijos 2003–2012 metų programos“, „Būsto pritaikymo žmonėms su negalia 2007–2011 metų programos“ bei kitos neįgalųjų socialinės integracijos politikos įgyvendinimo priemonės. Vaiko teisių ir teisėtų interesų apsauga – vienas iš svarbiausių uždavinių, keliamų valstybei ir visuomenei.

Lietuva turi plačią aukštojo mokslo sistemą ir pajėgų mokslo potencialą, tačiau jų veiklos rezultatai netenkina šiandieninių ir strateginių šalies reikmių. Verslo atstovai ir plačioji visuomenė reiškia nepasitenkinimą aukštojo mokslo kokybe ir nepakankama sąveika su ūkio poreikiais. Lietuvos mokslinių tyrimų ir inovacijų rodikliai yra vieni žemiausių Europoje. Šie trūkumai yra atsiradę dėl nepakankamo ir neefektyvaus mokslo ir studijų finansavimo, nusidėvėjusios infrastruktūros, netobulos valdymo ir kokybės užtikrinimo sistemos, šiuolaikinės vadybos kultūros stokos. Ypač didelę grėsmę šalies mokslui ir studijoms kelia smukęs mokslininko karjeros prestižas, vidutinio ir jauno amžiaus tyrėjų ir dėstytojų trūkumas, grėsmingai augantis protų nuotėkis į konkuruojančias užsienio šalis. 2009 metais pradėta įgyvendinti aukštojo mokslo reforma.

Stiprinant viešąjį saugumą, toliau tobulinami viešojo saugumo institucijų gebėjimai atlikti joms pavestus uždavinius, plėtojama šių institucijų sąveika su kitomis valstybės bei savivaldybių institucijomis, nevalstybinėmis organizacijomis ir gyventojais, plėtojamas tarptautinis bendradarbiavimas.

Vertinant viešojo saugumo būklę šalyje pažymėtina, kad 2009 m. Lietuvoje nusikalstamų veikų užregistruota 6,6 proc. daugiau negu 2008 m. Prastėjanti ekonominė ir finansinė šalies padėtis ir kartu blogėjanti kriminogeninė situacija turėjo neigiamos įtakos šalies gyventojų saugumo jausmui.

(Šaltiniai: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (www.stat.gov.lt))

Technologiniai veiksniai

Naujų informacinių technologijų plėtra, spartus vystymasis sąlygoja intensyvią informacinės visuomenės pokyčius: visose srityse diegti aukštas technologijas ir inovacijas, kurti valdymo kokybės infrastruktūrą ir skatinti tolesnę jos plėtrą; poreikį diegti naujausias technologijas efektyviam ir maksimaliam vietinių išteklių panaudojimui. Dar vis nepakankamas informacinių technologijų teikiamų galimybių versle ir perspektyvaus fundamentalių ir taikomųjų mokslų potencialo panaudojimas; viešojo administravimo modernizavimas, žinių ekonomikos ir elektroninio verslo spartinimas, paslaugų teikimas internetu, lyginant su kitomis ES šalimis. Pagal 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijos ir veiksmų programą „Ekonomikos augimas“ prioritetą „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinama su nuostata, kad atsižvelgiant į tokias pagrindines Lietuvos problemas, kaip sąlyginai žemas bendras informacinių ir ryšių technologijų panaudojimas tarp šalies gyventojų, infrastruktūros išplėtojimo netolygumai, nepakankamas valstybės teikiamų viešųjų paslaugų perkėlimo į elektroninę terpę

lygis, informacinės visuomenės plėtra 2007–2013 m. turėtų būti skatinama visų pirma kuriant elektroninį turinį, paslaugas ir plėtojant elektroninę infrastruktūrą.

Informacinių technologijų panaudojimo galimybės viešųjų paslaugų teikimo srityje yra labai didelės. Daugelio valstybių vyriausybės vis didesnę dėmesį skiria viešųjų paslaugų teikimui elektroninėmis formomis. Interneto naudojimas leidžia pagerinti valdžios ir piliečių komunikaciją bei ryšius. Informacijos ir komunikacijos technologijų plėtra leidžia valdžiai geriau informuoti piliečius bei sąveikauti su jais ir padidina valdžios sektoriaus veikos skaidrumą bei atvirumą. Vyriausybė, besinaudojanti informacinėmis technologijomis, gali užtikrinti geresnį savo atskaitomumą visuomenei bei padidinti veiklos efektyvumą. Ji gali įtraukti daugiau piliečių į sprendimų priėmimą bei paskatinti didesnę bendradarbiavimą tarp piliečių, valstybės instancijų bei verslo organizacijų.

Toliau vystoma Strateginės partnerystės sutartis su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Socialinės paramos informacinė sistema (toliau - SPIS) suteiks galimybę teikti įvairesnes ir kokybiškesnes socialines paslaugas klientams, pagreitins klientų aptarnavimą, pagerins šių paslaugų apskaitą ir kontrolę, sumažins teikiamų paslaugų administravimo kaštus, suteiks galimybę tvarkyti bei sisteminti informaciją apie kiekvieną probleminę šeimą. SPIS suteiks galimybę atlikti duomenų apsikeitimus su savivaldybių, kitų institucijų ir žinybų informacinėmis sistemomis.

Vidinės aplinkos analizė

Miesto aplinkos analizė

Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis, 2010 m. pradžioje Šiauliuose gyveno 125,453 tūkst. gyventojų, palyginus su 2009 m. (126,215 tūkst.) - **0,762 tūkst. mažiau** negu 2009 m. pradžioje. Tarptautinės ir vidinės migracijos 2009 m. saldo yra - **799**, t.y. į Šiaulių miesto savivaldybę atvyko mažiau gyventojų nei iš jos išvyko.

Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenimis 2009 m. pabaigoje gyvenamasis fondas Lietuvoje buvo 83,19 tūkst. m², Šiaulių miesto savivaldybėje gyvenamasis fondas sudarė 2,74 tūkst. m². Vidutinis buto naudingasis plotas 2009 m. Lietuvoje sudarė 65,7 m², Šiaulių miesto savivaldybėje – 21,9 m².

2010 m. pirmą ketvirtį vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Lietuvoje buvo 2031,2 Lt (arba 7,4 proc. mažesnis nei 2009 m. pirmą ketvirtį), Šiaulių apskrityje – 1738,2 Lt (arba **9,1 proc. mažesnis** nei 2009 m. pirmą ketvirtį).

2009 m. šalyje buvo 203,1 tūkst. bedarbių, Šiaulių miesto savivaldybėje – 7,7 tūkst. bedarbių, kurie sudarė **3,8 proc. visų bedarbių Lietuvoje**. Užimtųjų skaičius 2009 m. šalyje siekė 1415,9 tūkst. gyventojų, Šiaulių apskrityje – 142,5 tūkst. gyventojų (arba 10,06 proc. Visų užimtųjų Lietuvoje).

Tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje 2010 metų pradžioje sudarė 33281,0 mln. Lt, tiesioginės užsienio investicijos Šiaulių miesto savivaldybėje 2010 m. pradžioje buvo 231,9 mln. Lt ir sudarė **0,7 proc. visų šalies tiesioginių užsienio investicijų** tuo metu. Tuo tarpu tiesioginės užsienio investicijos tuo pačiu laikotarpiu Kauno miesto savivaldybėje buvo 2910,1 mln. Lt, Klaipėdos miesto savivaldybėje – 2156,1 mln. Lt.

2010 metų pradžioje Šiauliuose veikė 3660 ūkio subjektai. 2010 m. Šiauliuose iš viso pagal ekonominės veiklos rūšis buvo 10736 registruoti ir veikiantys ūkio subjektai. Didžiausia dalis iš jų pagal ekonominės veiklos rūšis užsiėmė: didmenine ir mažmenine prekyba (1485 ūkio subjektai), aptarnavimo veikla (1391 ūkio subjektai), švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla (1172 ūkio subjektai), nekilnojamojo turto, nuomos ir kita verslo veikla (959 ūkio subjektai).

Toliau auga disponavimas namuose stacionariais kompiuteriais ir didėja interneto skvarba. 2010 m. Šiaulių apskrityje namuose asmeninius kompiuterius turėjo 50,5 proc. namų ūkių, o interneto prieigas – 46,8 proc., tuo tarpu vidutiniškai Lietuvoje atitinkamai – 53,8 proc. ir 54,9 proc.

2010 m. pradžioje Šiaulių apskrityje veikė 39 apgyvendinimo įmonės. Tuo pačiu laikotarpiu buvo apgyvendinti 52674 svečiai. Šiauliuose 2009 m. veikė 15 apgyvendinimo įmonių ir tuo pačiu laikotarpiu buvo apgyvendinti 33154 svečiai.

2009 m. Šiaulių mieste užregistruotos 3168 nusikalstamos veikos, t.y. **11,9 proc. daugiau** nei 2008 m. Tai sudaro 3,8 proc. visų šalyje užregistruotų nusikalstamų veikų.

(Šaltiniai: Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (www.stat.gov.lt); Lietuvos darbo birža (www.ldb.lt))

Teisinė bazė

Pagrindiniai norminiai aktai, apsprendžiantys vietos savivaldos veiklą – Europos vietos savivaldos chartija ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymas. Šiaulių miesto savivaldybė savo veiklą organizuoja vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir vidiniais dokumentais: Šiaulių miesto savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos nuostatais, kitais savivaldos institucijų veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

Organizacinė struktūra

Vietos savivalda – valstybės teritorijos administracinio vieneto – savivaldybės teisė laisvai ir savarankiškai tvarkytis pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus per administracinio vieneto nuolatinių gyventojų tiesiogiai išrinktų atstovų savivaldybės tarybą bei jos sudarytą vykdomąją ir kitas institucijas.

Savivaldybės institucijos – atstovaujamoji institucija, tai yra savivaldybės taryba, ir vykdomoji institucija, tai yra savivaldybės administracijos direktorius, turinčios vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas. Savivaldybės institucijos yra atsakingos už savivaldos teises ir savo funkcijų įgyvendinimą bendruomenės interesams.

Po 2007 m. vasario 25 d. vykusių Lietuvos Respublikos savivaldybių rinkimų pasikeitė Šiaulių miesto savivaldybės tarybos mandatų skaičius ir šiandieninė politinė padėtis yra gana trapi dėl valdančiosios daugumos persvaros. Rinkimus laimėjusioms partijoms 2007 m. kovo 14 d. pasirašius koalicijos sutartį dėl valdančiosios koalicijos formavimo, pavyko suburti koaliciją iš 23 narių. Dokumentą pasirašė partija „Tvarka ir teisingumas“ (liberalai demokratai), Liberalų ir centro sąjunga, Tėvynės sąjunga, Naujoji sąjunga, Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga, o Lietuvos socialdemokratų partija pasitraukė į opoziciją. 2007 m. vasario 25 d. išrinktos Savivaldybės tarybos mandatų pasiskirstymas pateikiamas 2 lentelėje.

2 lentelė

Savivaldybės tarybos mandatų pasiskirstymas

Partijos, politinės organizacijos ar koalicijos frakcijos pavadinimas	Mandatų skaičius
Partijos „Tvarka ir teisingumas“(liberalai demokratai) frakcija	4
Liberalų ir centro sąjungos frakcija	5
Tėvynės sąjungos Lietuvos krikščionių demokratų frakcija	4
Naujosios sąjungos (socialliberalų) frakcija	6
Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija	6
Darbo partijos ir valstiečių liaudininkų jungtinė frakcija	3
Iš viso	29

Šiaulių miesto savivaldybės tarybą sudaro 31 Tarybos narys, 2 Tarybos narių įgaliojimai laikinai yra sustabdyti, todėl analizės rengimo metu tarybą sudarė 29 nariai. Iš Savivaldybės tarybos narių sudaromi tarybos komitetai, kurių pagrindinės funkcijos yra preliminarus klausimų

nagrinėjimas ir teikimas Tarybai, merui svarstyti ir kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų ir kaip vykdomi Tarybos sprendimai, mero potvarkiai.

Iš savivaldybės tarybos narių yra sudaryti 5 Šiaulių miesto tarybos komitetai: Finansų ir ekonomikos, Švietimo, Kultūros ir sporto, Miesto ūkio ir plėtros, Sveikatos ir socialinių reikalų ir Kontrolės.

Savivaldybės tarybos komitetų paskirtis yra preliminarai nagrinėti Tarybai teikiamus klausimus, teikti išvadas bei pasiūlymus, kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų, kaip vykdomi Savivaldybės tarybos sprendimai, mero potvarkiai.

Savivaldybės kontrolės ir audito institucija – Savivaldybės kontrolierius (Savivaldybės kontrolieriaus tarnyba), prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas.

Šiaulių miesto savivaldybės administracija yra savivaldybės įstaiga, kurią sudaro struktūriniai, struktūriniai teritoriniai padaliniai – seniūnijos (filialai) ir į struktūrinius padalinius neįeinantys viešojo administravimo valstybės tarnautojai. Savivaldybės administracijos struktūra, jos veiklos nuostatus ir darbo užmokesčio fondą, didžiausią leistiną valstybės tarnautojų pareigybių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš savivaldybės biudžeto, skaičių mero teikimu tvirtina arba keičia Savivaldybės taryba, o pareigybes tvirtina Savivaldybės administracijos direktorius. Savivaldybės administracijos įgaliojimai nesusiję su Savivaldybės tarybos įgaliojimų pabaiga.

Savivaldybės administraciją sudaro šešiolika tiesiogiai Savivaldybės administracijos direktoriui pavaldžių struktūrinių padalinių: Apskaitos skyrius, Centralizuoto vidaus audito skyrius, Ekonomikos skyrius, Finansų skyrius, Investicijų ir miesto plėtros skyrius, Teisės skyrius, Kanceliarija, Personalo skyrius, Tarptautinių ryšių skyrius, Ūkio skyrius, Architektūros ir urbanistikos skyrius, Aplinkos skyrius, Miesto infrastruktūros skyrius, Statybos skyrius, Turto valdymo skyrius, Viešosios tvarkos skyrius, atstovas spaudai bei Medelyno ir Rėkyvos seniūnijos;

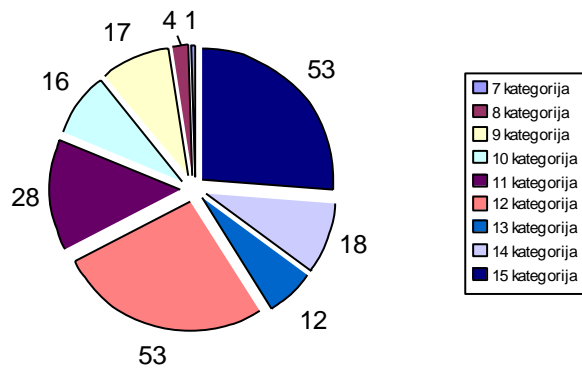
septyni Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojui socialiniams reikalams pavaldūs struktūriniai padaliniai: Civilinės metrikacijos skyrius, Kultūros skyrius, Kūno kultūros ir sporto skyrius, Socialinės paramos skyrius, Švietimo skyrius, Informatikos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, jaunimo reikalų koordinatorius, kalbos tvarkytojas, savivaldybės gydytojas.

2006 m. pasikeitus Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymui, gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitos tvarkymas nuo 2007 m. liepos 1 d. perduotas tvarkyti savivaldybėms. Valstybės deleguota funkcija yra įgyvendinama Kanceliarijos specialistų.

Žmogiškieji ištekliai

2010 m. liepos mėn. duomenimis, patvirtintos 270 Savivaldybės administracijos pareigybės: 3 politikų etatai – mero, mero pavaduotojų, 160 A valstybės tarnautojų pareigybės, 10 B lygio darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš savivaldybės biudžeto, pareigybės, 8 Tarybos sekretoriato darbuotojų pareigybės.

Daugiausiai tarnautojų suteikta 9, 11, 12 bei 14 kategorija.(diagrama)

35 karjeros valstybės tarnautojams yra suteikta I kvalifikacinė klasė, 21 tarnautojui – II kvalifikacinė klasė ir 39 valstybės karjeros tarnautojams suteikta III kvalifikacinė klasė.

Planavimo sistema.

Šiaulių miesto vystymasis planuojamas pagal du planavimo dokumentus – ilgalaikį Šiaulių miesto plėtros strateginį planą ir Šiaulių miesto savivaldybės teritorijos bendrąjį planą. 2004–2008 m. parengtas naujas Šiaulių miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas – dokumentas, atspindintis teritorijų naudojimo prioritetus. Bendrasis planas patvirtintas Savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 29 d.

Šiaulių miesto savivaldybės taryba ilgalaikį (devynerių metų) strateginio planavimo dokumentą – 2007–2016 metų Šiaulių miesto plėtros strateginį planą ir jo įgyvendinimo stebėsenos tvarką – patvirtino 2006 m. rugsėjo 28 d. sprendimu Nr. T-313. Strateginio plano įgyvendinimo sistema sudaro sąlygas kontroliuoti strateginio plano įgyvendinimą ir apibrėžia Šiaulių miesto plėtros strateginio plano įgyvendinimo institucinę struktūrą, kasmetinį įgyvendinimo darbų ciklą bei įgyvendinimo rodiklių ir sąnaudų sistemą.

Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2006 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. 369 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės veiklos strateginio planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinta strateginio planavimo miesto savivaldybėje tvarka. Ji pakeista ir papildyta Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2008 m. rugsėjo 25 d. sprendimu Nr. 295 „Dėl Šiaulių miesto strateginio planavimo tvarkos aprašo pakeitimo ir papildymo“. Remiantis patvirtinta Strateginio planavimo tvarka, kiekvienais metais Šiaulių miesto savivaldybėje rengiami Savivaldybės veiklos trimečiai planai. Šis Šiaulių miesto savivaldybės veiklos 2010–2012 m. planas yra jau ketvirtasis, pagal kurį formuojamas atitinkamų metų biudžetas.

Strateginio planavimo procesui koordinuoti Šiaulių miesto savivaldybėje sukurta dvejopa – politinio ir administracinio lygių – struktūra. Politiniu lygiu Šiaulių miesto plėtros strateginio plano įgyvendinimą prižiūri Šiaulių miesto savivaldybės taryba ir Strateginės plėtros taryba (Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2003 m. gruodžio 4 d. sprendimas Nr. T-165). Administraciniu lygmeniu Šiaulių miesto plėtros strateginio plano įgyvendinimo priežiūrą vykdo Savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. 1313 iš Savivaldybės administracijos vadovų sudaryta planavimo grupė ir Ekonomikos skyrius.

Finansiniai ištekliai ir apskaita

Šiaulių miesto savivaldybės strateginio veiklos plano programų pagrindinis finansavimo šaltinis – Šiaulių miesto savivaldybės lėšos (biudžetas ir privatizavimo fondas), tačiau kasmet įvairiems projektams įgyvendinti pritraukiamas finansavimas iš kitų šaltinių, pvz., Europos Sąjungos paramos lėšos, valstybės biudžeto lėšos ir pan.

Savivaldybės biudžetas sudaromas pagal Savivaldybės tarybos patvirtinto SVP plano programas, savivaldybės asignavimų valdytojams pateiktas programų sąmatas.

Kiekvienas asignavimų valdytojas atsakingas už teisingą programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų, už paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą ir efektyvumą.

Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto pajamos nuo 2005 m. palaipsniui augo, tačiau nuo 2009 m. yra pastebimas žymus biudžeto pajamų mažėjimas.

Savivaldybės biudžeto pajamų dalį sudaro gyventojų pajamų mokestis, speciali tikslinė dotacija, turto mokesčiai bei pajamos, prekių ir paslaugų mokesčiai bei pajamos. Visa savivaldybės biudžeto pajamų struktūra parodyta 28 lentelėje.

Be savivaldybės biudžeto, Savivaldybė savo tikslams įgyvendinti naudoja Savivaldybės privatizavimo fondo lėšas, valstybės biudžeto ir privatizavimo fondo lėšas, kai jos skiriamos per valstybės investicijų programą, Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas, Valstybės paramos gyvenamiesiems namams, butams įsigyti finansavimo programos lėšas, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas. Reikšmingą Savivaldybės programų finansavimo dalį sudaro skolintos lėšos.

3 lentelė

Šiaulių miesto savivaldybės 2010 m. biudžeto pajamų struktūra

Eil. Nr.	Pajamos	Suma (tūkst.Lt)
1.	MOKESČIAI	114476,4
2.	Gyventojų pajamų mokestis	83661
3.	Turto mokesčiai, iš jų:	11636
4.	Žemės mokestis	1100
5.	Nekilnojamojo turto mokestis	7637
6.	Paveldimo turto mokestis	300
7.	Mokestis už aplinkos teršimą	370
8.	Valstybės rinkliavos	340
9.	Vietinės rinkliavos	9432,4
10.	DOTACIJOS	99699,1
11.	Specialioji tikslinė dotacija valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti	21371
12.	Specialioji tikslinė dotacija mokinio krepšeliui finansuoti	74266,1
13.	Specialioji tikslinė dotacija žemėlapiams parengti	80
14.	Bendrosios dotacijos kompensacija	3982
15.	KITOS PAJAMOS	36361,2
16.	Dividendai	215
17.	Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius	5000
18.	Pajamos iš patalpų nuomos	660,4
19.	Pajamos už atsitiktines paslaugas	5005,3
20.	Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	5518,5
21.	Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	2381
22.	Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	30
23.	Kitos neišvardytos pajamos	196
24.	Praėjusiais biudžetinais metais savivaldybių biudžetų negautų pajamų kompensavimo lėšos	17355
25.	MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO REALIZAVIMO PAJAMOS	2700
26.	Žemė	2500
27.	Kito ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	200

28.	APYVARTINĖS LĖŠOS	2761,8
29.	Lėšos gautos iš valstybės biudžeto pagal tarpusavio atsiskaitymus	10180,1
30.	Iš kitų savivaldybių gautos mokinio krepšelio lėšos	220,6
31.	IŠ VISO PAJAMŲ	266399,2

Apskaitos tinkamumas

Šiaulių miesto savivaldybėje apskaita vykdoma Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Informacinių technologijų ir telekomunikacijų infrastruktūra

Šiaulių miesto savivaldybėje įdiegta moderni kompleksinė telekomunikacijos paslaugų sistema, kuri išsiskiria funkcionalumu, paprastu administravimu, galimybe lengvai išplėsti. Šiuo metu visi Šiaulių miesto savivaldybės skyriai naudoja bendrą vidinio duomenų perdavimo ir telekomunikacijų infrastruktūrą, kuri užtikrina patikimą ir saugų ryšį.

Efektyviai vykdomas Elektroninių paslaugų diegimo projektas. Dar įgyvendinamas vienas projektas, kurio viena iš veiklų – finansų valdymo sistemos diegimas. Projekto vykdymo metu Šiaulių miesto savivaldybės administracijai bus įdiegta vieninga finansų valdymo sistema.

Siekiant kuo stipriau įtraukti gyventojus į Šiaulių regiono savivaldybių priimamų sprendimų svarstymą buvo pradėtas vykdyti Europos Sąjungos struktūrinių fondų dalinai finansuojamas projektas E. – demokratija. Šio projekto įgyvendinimo metu bus sukurtos elektroninės priemonės Savivaldybės institucijų rengiamų sprendimų projektų publikavimui, užtikrinant tiesiogines sąsajas su savivaldybių dokumentų valdymo sistemomis. Gyventojai įstaigų tinklalapiuose galės pareikšti savo nuomonę apie rengiamus teisės aktus. Šios nuomonės ir pastabos elektroninėmis priemonėmis susistemintai bus pateikiamos savivaldybių tarybų nariams prieš priimant sprendimus.

Vidaus darbo kontrolė

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atlieka Savivaldybės administracijos, savivaldybės administravimo subjektų ir Savivaldybės kontroliuojamų įmonių finansinį ir veiklos auditą. Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos atliekamo audito išorinę peržiūrą atlieka Valstybės kontrolė.

Savivaldybės vidaus audito skyrius, kuris yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Savivaldybės administracijos direktoriui, savo veikloje vadovaujasi vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nuostatomis bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą.

Praėjusiais metais savivaldybėje buvo įdiegta kompiuterinė dokumentų apskaitos ir pavedimų kontrolės programa „Avilys“, kuri apima visus Šiaulių miesto savivaldybės administracijos struktūrinius padalinius.

SSGG analizė:

Stiprybės

Šiaulių miesto savivaldybėje diegiama strateginio miesto valdymo sistema. Yra parengti ir įgyvendinami Šiaulių miesto 2007–2016 m. strateginis plėtros planas, Šiaulių miesto bendrasis planas, kasmet rengiami (tikslinami) Šiaulių miesto savivaldybės veiklos trimečiai planai, biudžetas sudaromas programiniu principu.

Šiaulių miesto savivaldybėje dirba pakankamai kvalifikuotas personalas. Nuolat keliama darbuotojų kvalifikacija panaudojant tiek savivaldybės biudžeto, tiek ES lėšas.

Sukurta šiuolaikinėmis technologijomis pagręsta informacinių technologijų platforma, kurią prireikus Savivaldybė galės nesunkiai plęsti, kuri užtikrinti spartesnį ir kokybiškesnį gyventojų aptarnavimo procesą.

Miesto savivaldybė apie planuojamą savo veiklą ir priimamus sprendimus operatyviai informuoja ir į svarstymo bei sprendimų priėmimo procesą įtraukia miesto bendruomenę.

Silpnybės

Žemas miesto investicinis patrauklumas, lyginant su kitais didžiausiais šalies miestais.

Nuo 2004 m. gyventojų migracijos saldo yra neigiamas. Besitęsianti migracija silpnina intelektualinį ir kultūrinį miesto plėtos potencialą.

Nepakankamas Savivaldybės poreikių finansavimas.

Nors savivaldybėje yra diegiama strateginio planavimo sistema, vis dar nepakankamai darbuotojų veikla orientuota į rezultatus.

Galimybės

Įrengtas Pramoninis parkas sudarys sąlygas pritraukti investicijų į miestą naujoms gamybos įmonėms steigti.

Vyriausybės parama Logistikos centrui steigti skatins paslaugų sektoriaus plėtrą.

Turizmo infrastruktūros plėtra sukurs galimybes plėsti turizmą.

Panaudojant ES struktūrinių fondų ir programų paramą, bus modernizuota miesto inžinerinė ir rekreacinė infrastruktūra, sveikatinimo ir socialinės sferos įstaigų materialinė bazė.

Strateginio planavimo sistemos įgyvendinimo tobulinimas leis geriau planuoti Savivaldybės veiklą ir finansinius išteklius, bus užtikrinta Savivaldybės padalinių atskaitomybė ir atsakomybė už ilgalaikio plano veiksmų planavimą ir įgyvendinimą bei finansinių resursų tikslingą panaudojimą.

Reguliarus ir nuoseklus Savivaldybės administracijos darbuotojų kvalifikacijos kėlimas.

Grėsmės

Darbingų ir kvalifikuotų Šiaulių miesto gyventojų emigracija.

Dėl nepakankamo finansavimo gali blogėti kultūros paslaugų kokybė.

Didėjant eismo intensyvumui ir neskiriant pakankamai lėšų kelių renovacijai ir priežiūrai, galimas eismo įvykių skaičiaus didėjimas keliuose.

Išlieka didelis nusikaltimų skaičius.

Šiaulių miesto savivaldybės (asignavimų valdytojo) misija

Savivaldybė dirba, siekdama sudaryti kokybiškas gyvenimo ir darbo sąlygas Šiaulių miesto bendruomenei, nusipelnę žmonių pasitikėjimą ir skatinti jų pasididžiavimą miestu.

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos strateginiai tikslai

Kodas	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos tikslo pavadinimas
01	Sąlygų konkurencingai ekonomikai sudarymas.

Tikslo aprašymas:

Įgyvendinant šį tikslą, vykdomos programos:

Miesto ekonominės plėtos programa (05).

02	Gyvenimo aplinkos kokybės gerinimas teikiant paslaugas švietimo, kultūros, sveikatinimo ir sporto srityse bei kuriant socialinę atskirtį mažinančią socialinės apsaugos sistemą.
Tikslo aprašymas: Igyvendinant šį tikslą, vykdomos programos: Švietimo prieinamumo ir kokybės užtikrinimo programa (08). Kultūros plėtros programa (02). Bendruomenės sveikatinimo programa (09). Kūno kultūros ir sporto plėtros programa (07). Šiaulių miesto sporto klubų žaidimų komandų plėtros programa (12). Socialinės paramos įgyvendinimo programa (10).	
03	Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas tvarkant ir saugant gamtinę aplinką ir vystant miesto inžinerinę infrastruktūrą.
Tikslo aprašymas: Igyvendinant šį tikslą, vykdomos programos: 8 programa: Miesto infrastruktūros objektų priežiūros, modernizavimo ir plėtros programa (04). 9 programa: Aplinkos apsaugos programa (03). 10 programa: Miesto urbanistinės plėtros programa (01). 11 programa: Savivaldybės turto valdymo ir privatizavimo programa (06).	
04	Miesto valdymo kokybės gerinimas.
Tikslo aprašymas: 12 programa: Savivaldybės veiklos programa (11).	

2011 – 2013 m. tikslų, programų asignavimų suvestinė (visi finansavimo šaltiniai)

Šiaulių miesto savivaldybė

tūkst. Lt					
Savivaldybės tikslo kodas	Savivaldybės tikslo pavadinimas	Programos kodas	Programos pavadinimas	2010 m. asignavimai	2011 m. asignavimai
01	Sąlygų konkurencingai ekonomikai sudarymas.	05	Miesto Ekonominės plėtros programa	25090,0	38221,3
Iš viso:				25090,0	38221,3
02	Gyvenimo aplinkos kokybės gerinimas teikiant paslaugas švietimo, kultūros, sveikatinimo ir sporto srityse bei kuriant socialinę atskirtį mažinančią socialinės apsaugos sistemą.	02	Kultūros plėtros programa	4860,8	11882,2
		07	Kūno kultūros ir sporto plėtros programa	12093,2	19921,7
		08	Švietimo prieinamumo ir kokybės užtikrinimo programa	155418,3	174201,9

		09	Bendruomenės sveikatinimo programa	4198,2	8379,15
		10	Socialinės paramos įgyvendinimo programa	67263,2	76584,6
		12	Šiaulių miesto sporto klubų žaidimų komandų plėtros programa	5706,6	3266,9
Iš viso:				249540,3	294236,45
03	Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas tvarkant ir saugant gamtinę aplinką ir vystant miesto inžinerinę infrastruktūrą.	01	Miesto urbanistinės plėtros programa	1919,0	776,4
		03	Aplinkos apsaugos programa	62022,4	28207,8
		04	Miesto infrastruktūros objektų priežiūros, modernizavimo ir plėtros programa	17112,1	25556,4
		06	Savivaldybės turto valdymo ir privatizavimo programa	8784,5	660,8
Iš viso:				89838,0	55201,4
04	Miesto valdymo kokybės gerinimas.	11	Savivaldybės veiklos programa	27907,5	30097,5
Iš viso:				27907,5	30097,5
Iš viso programoms:				392375,8	417756,65

2011 metų Savivaldybės biudžeto asignavimai programoms (tūkst., Lt)

